
Biudžeto komitetas

2021/2180(INI)

1.3.2022

NUOMONĖ

Biudžeto komiteto

pateikta Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetui

dėl Komisijos 2021 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos
(2021/2180(INI))

Nuomonės referentė: Eider Gardiazabal Rubial

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Biudžeto komitetas ragina atsakingą Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojo ir nuo to laiko visose valstybėse narėse yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo¹ (Teisinės valstybės sąlygų reglamentas);
1. pakartoja, kad, siekdama nustatyti teisinės valstybės principo pažeidimo atvejus, Komisija turi atlikti objektyvų, nešališką, teisingą ir išsamų kokybinį vertinimą, kuriame būtų atsižvelgta į reikiamą prieinamų šaltinių ir pripažintų institucijų informaciją; primygtinai ragina, kad atliekant tą vertinimą būtų sistemingai remiamasi metine teisinės valstybės principo taikymo ataskaita, atsižvelgiant į pirmiau minėtus kriterijus;
  2. pakartoja savo raginimą Komisijai skubiai imtis veiksmų pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamentą ir nebedelsiant visapusiškai pasinaudoti esamomis tyrimo priemonėmis, siekiant spręsti klausimą dėl teisinės valstybės principo laikymosi trūkumų valstybėse narėse, dėl kurių galėtų būti pakankamai tiesiogiai pakenkta arba rizikuojama rimtai pakenkti patikimam ES biudžeto lėšų valdymui; ragina Komisiją griežčiau taikyti Bendrųjų nuostatų reglamentą ir Finansinį reglamentą, siekiant kovoti su diskriminaciniu ES lėšų naudojimu, ypač kai jis būna politiškai motyvuoto pobūdžio;
  3. primena, kad Parlamento komitetų kompetencijos sritys turėtų būti paskirstytos remiantis Parlamento darbo tvarkos taisyklių VI priedu, kai pažeidimai pagal Teisinės valstybės sąlygų reglamento procedūrą nagrinėjami Parlamente, siekiant nustatyti priemones, skirtas biudžetui tais atvejais, kai valstybėje narėje pažeidžiami teisinės valstybės principai;
  4. ragina Komisiją išdėstyti rekomendacijas, kurios padėtų valstybėms narėms sumažinti neigiamą pandemijos poveikį nacionalinių teismų veiklai ir užtikrinti, kad būtų laikomasi vieno iš pagrindinių teisinės valstybės principo elementų – teisingumo sistemos veiksmingumo;
  5. palankiai vertina tai, kad ataskaitoje vertinama teisinės valstybės principo taikymo padėtis kiekvienoje valstybėje narėje; tačiau pažymi, kad joje pasigendama aiškios takoskyros tarp valstybių narių, kuriose užfiksuoti pavieniai nusižengimai ir kuriose teisinės valstybės principas pažeidžiamas sistemiškai; ragina Komisiją būsimosiose ataskaitose šią takoskyrą nušviesti aiškiau;
  6. primindamas savo 2021 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo taikymo gairių parengimo², primygtinai ragina Komisiją į savo metinę teisinės valstybės principo taikymo ataskaitą įtraukti skirsnį, skirtą atvejams, kai

---

¹ OL L 433 I, 2020 12 22, p. 1.

² OL C 99, 2022 3 1, p. 146.

dėl teisinės valstybės principo pažeidimų valstybėje narėje galėtų būti pakankamai tiesiogiai kenkiama ar rizikuojama pakenkti patikimam ES biudžeto lėšų valdymui arba Sąjungos finansinių interesų apsaugai; be to, primygtinai laikosi nuomonės, kad metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje pateiktos išvados neturėtų būti toliau neoficialiai aptariamoms su susijusia valstybe nare, vykdančiomis Teisinės valstybės sąlygų reglamento 6 straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo procedūrą;

7. primena, kad Teisinės valstybės sąlygų reglamentas taikomas tiek pavieniams teisinės valstybės principo pažeidimams, tiek sisteminiams pažeidimams, kurie būna plačiai paplitę arba yra pasikartojančios valdžios institucijų praktikos ar aplaidumo arba tokių institucijų patvirtintų bendro pobūdžio priemonių rezultatas; apgailestauja, kad dėl 2021 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos struktūros tokie sisteminiai pažeidimai ne visada lengvai atpažįstami, ir ragina Komisiją užtikrinti, kad tokių sisteminių pažeidimų tikrinimas visapusiškai atsispindėtų 2022 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje; ragina Komisiją imtis veiksmų dėl pažeidimų, kuriuos ji būna nustačiusi savo ankstesnėse metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose;
8. primena, kad, vadovaujantis Teisinės valstybės sąlygų reglamentu, teisinės valstybės samprata turi būti aiškinama atsižvelgiant į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes ir principus, įskaitant pagrindines teises ir nediskriminavimą; laikosi nuomonės, kad nuolatiniai demokratijos ir pagrindinių teisių pažeidimai, įskaitant išpuolius prieš žiniasklaidos laisvę ir žurnalistus, migrantus, moterų teises, LGBTQIA+ asmenų teises bei susirinkimų ir asociacijų laisvę, kenkia projektams, kuriuos valstybės narės nusprendžia finansuoti ES lėšomis, ir gali pakankamai tiesiogiai paveikti Sąjungos finansinių interesų apsaugą; ragina Komisiją imtis veiksmų ir į tai atsižvelgti taikant reglamentą;
9. primena, kad teisinis tikrumas ir teisinės valstybės standartų laikymasis yra pagrindinės ekonominės veiklos sąlygos; pažymi, kad, atsižvelgiant į stiprėjančią protekcionizmo tendenciją, užsienio investuotojus diskriminuojančių priemonių naudojimą ir vis didesnę savivalę valdžios institucijoms priimančioms sprendimus kai kuriose valstybėse narėse, daugiau dėmesio turėtų būti teikiama teisinės valstybės principo ekonominiam aspektui, ir tai turėtų būti neatsiejama teisinės valstybės mechanizmo dalis; apgailestauja, kad 2021 m. teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos struktūra neleidžia veiksmingai atpažinti tokių ekonomikos sektoriuje daromų pažeidimų, ir ragina Komisiją tobulinti ataskaitą šiuo požiūriu;
10. laikosi nuomonės, kad atsižvelgiant į teisinės valstybės principą ir riziką, kurią ES biudžetas patiria pažeidimų atveju, turi būti vadovaujama holistiniu požiūriu į ES viešųjų lėšų apsaugą; mano, kad tarnybos, kurioms pavesta užtikrinti tinkamą ES lėšų valdymą, turi kuo veiksmingiau bendradarbiauti; ragina visas valstybes nares, kurios dar nėra įsitraukusios į Europos prokuratūros veiklą, tai padaryti;
11. teigiamai vertina dėmesį teisingumo sistemos atsparumui ir pabrėžia, kad veiksmingos teisingumo sistemos yra itin svarbios teisinės valstybės principo laikymuisi užtikrinti; primena, kad pandemija neigiamai paveikė tiek teisę kreiptis į teismą, tiek nacionalinių teismų veiksmingumą; nacionaliniai teismai iš dalies neveikė, o kai kurie teismo procesai vykdavo naudojantis skaitmeninėmis priemonėmis;

12. ragina Komisiją užtikrinti, kad metinėje teisinės valstybės principo taikymo ataskaitoje didelis dėmesys taip pat būtų skiriamas aktualioms konkrečioms šalims skirtoms rekomendacijoms pagal Europos semestrą, visų pirma susijusioms su teisminių institucijų ir prokuratūrų nepriklausomumu ir kova su korupcija bei skaidrumo ir sąžiningumo užtikrinimu;
13. pabrėžia esminį pilietinės visuomenės subjektų vaidmenį skubiai nustatant problemas, susijusias su metinės teisinės valstybės principo taikymo ataskaitos rengimu, ir primygtinai ragina Komisiją leisti vykdyti tinkamas konsultacijas pagal priimtą tvarkaraštį, visų pirma į paprastai numatomus du mėnesius neįtraukiant žiemos švenčių laikotarpio; be to, ragina Komisiją persvarstyti visiems tinkantį klausimyno formatą, kad būtų galima pateikti atsakymus, ir užtikrinti, kad konsultacijos būtų paremtos tinkamu dialogu su dalyvaujančiomis pilietinės visuomenės organizacijomis, kurių indėlis turėtų būti visapusiškai atspindėtas ataskaitoje; ragina Komisiją toliau kreiptis į pilietinę visuomenę dėl informacijos apie tai, kaip būtų galima optimizuoti konsultacijų procesą rengiant būsimas ataskaitas;
14. reiškia susirūpinimą dėl žiniasklaidos laisvės erozijos persidavimo poveikio, ypač ES finansinių interesų apsaugos požiūriu; primygtinai ragina Komisiją parengti nacionalinių žiniasklaidos laisvės ir žiniasklaidos pliuralizmo apsaugos sistemų veiksmingumo ir efektyvumo vertinimą, ypatingą dėmesį teikiant žiniasklaidos vaidmeniui kovojant su korupcija; pabrėžia, kad svarbu vertinti ir stebėti žiniasklaidos padėtį valstybėse narėse, ypač išnagrinėjant priemones, kurių bet kokia vyriausybė ėmėsi siekdama nutildyti kritikuojančią žiniasklaidą ir (arba) pakenkti žiniasklaidai ir pliuralizmui, taip siekiant išvengti žiniasklaidos sutelkimo kelių subjektų rankose, nes tai gali trukdyti laisvos ir nepriklausomos informacijos sklaidai; mano, kad Komisija turėtų sutelkti šias pastangas tiek į visuomeninę žiniasklaidą, tiek į privatųjį sektorių valstybėse narėse ir į tai, koku mastu jie yra nepriklausomi – tiek *de jure*, tiek *de facto* – nuo nacionalinių valdžios institucijų, politinių partijų ar bet kokios kitos formos kišimosi, ir turėtų nustatyti atvejus, kai nebuvo atliktas galimų interesų konfliktų ir žiniasklaidos koncentracijos bei žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo vertinimas; pabrėžia, kad reikia užtikrinti privačių žiniasklaidos veiklos vykdytojų finansinę nepriklausomybę ir nustatyti tinkamas sąlygas tvariai veikti, siekiant išvengti žiniasklaidos politinio užgrobimo.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	28.2.2022
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 30 -: 5 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Rasmus Andresen, Anna Bonfrisco, Olivier Chastel, Lefteris Christoforou, David Cormand, Paolo De Castro, Andor Deli, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Eero Heinäluoma, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Moritz Körner, Joachim Kuhs, H�el�ene Laporte, Pierre Larrouturou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Silvia Modig, Siegfried Mureşan, Victor Negrescu, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Dimitrios Papadimoulis, Karlo Ressler, Bogdan Rzońca, Nicolae Ştefănu�a, Nils Torvalds, Johan Van Overtveldt, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Elisabetta Gualmini

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

30	+
PPE	Lefteris Christoforou, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Monika Hohlmeier, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Andrey Novakov, Jan Olbrycht, Karlo Ressler, Rainer Wieland, Angelika Winzig
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Moritz Körner, Nicolae Ştefănuţă, Nils Torvalds
S&D	Paolo De Castro, Eider Gardiazabal Rubial, Elisabetta Gualmini, Eero Heinäluoma, Pierre Larroutrou, Margarida Marques, Victor Negrescu
The Left	Silvia Modig, Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, David Cormand, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro

5	-
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Valentino Grant, Hélène Laporte
NI	Andor Deli, Lefteris Nikolaou-Alavanos

1	0
ID	Joachim Kuhs

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė